

2020 M. POLICIJOS VEIKLOS APŽVALGA

Vilnius 2021 m.

LIETUVOS POLICIJA

2020 METŲ POLICIJOS VEIKLOS PRIORITETAIR PRIORITETINĖS SRITYS

Gyventojų saugumo jų gyvenamojoje aplinkoje didinimas:

- Eismo saugumo automobilių keliais priežiūros stiprinimas.
- Policijos vykdomos prevencinės veiklos efektyvinimas.
- Narkotinių ir psichotropinių medžiagų prieinamumo, ypač vaikams ir jaunimui, mažinimas.
- Grėsmių, susijusių su nusikaltimais elektroninėje erdvėje, tarptautinio pobūdžio organizuotais nusikaltimais, šešėline ekonomika, mažinimas.

Policijos darbuotojų motyvacijos ir gebėjimų stiprinimas:

- Pareigūnų rengimo ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo sistemos tobulinimas.
- Darbuotojų motyvacijos, aktyviai taikant motyvavimo priemones, didinimas.

Policijos įstaigų valdymo efektyvumo didinimas:

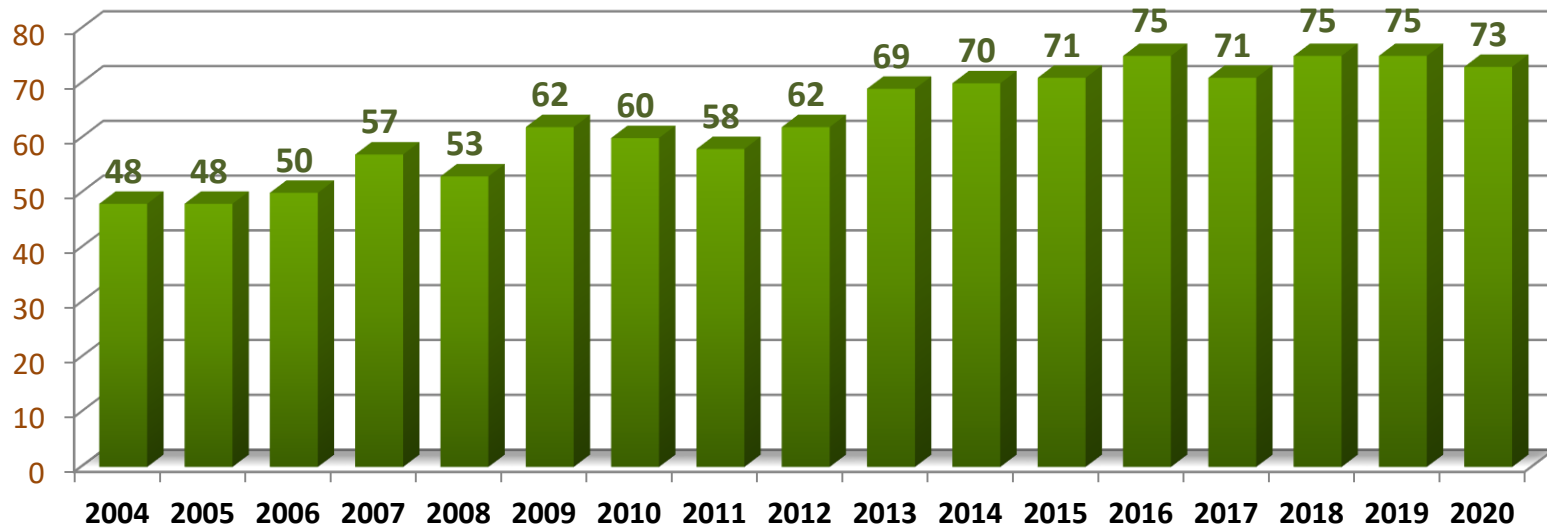
- Darbo sąlygų gerinimas ir nekilnojamojo turto valdymo efektyvinimas.
- Veiklos efektyvumo didinimas, diegiant procesinį valdymą.
- Efektyvumo didinimas, plečiant informacinių įrankių panaudojimą priskirtoms funkcijoms vykdyti.

GYVENTOJŲ PASITIKĖJIMAS POLICIJA

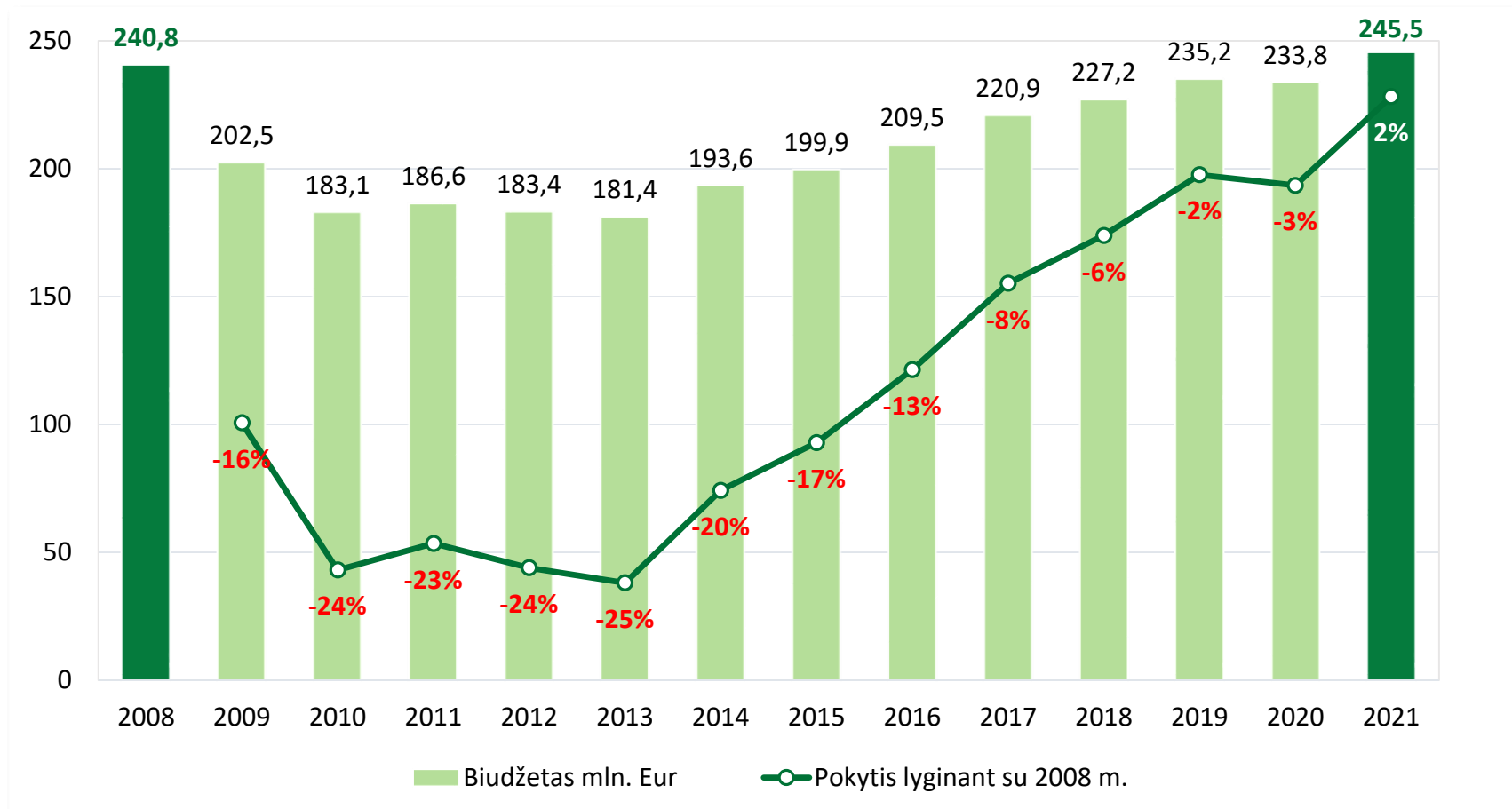
- 2020 m. Vidaus reikalų ministerijos užsakymu atliktos visuomenės nuomonės apklausos duomenimis, **73 proc.** šalies gyventojų pasitiki policija.
- Pasitikėjimas policija, palyginti su 2019 m., sumažėjo 2 procentiniais punktais. Siekiant suvaldyti koronaviruso infekcijos (Covid-19) situaciją, policijai teko taikyti nepopuliarias tarp gyventojų prevencijos ir kontrolės priemones, tačiau pasitikėjimas išliko aukštas.

Kasmet vykdomų apklausų apie pasitikėjimą policija rezultatai

POLICIJOS FINANSAVIMAS

2021 m. valstybės biudžeto asignavimai didesni 5 proc. arba 11,7 mln. Eur palyginus su 2020 m. valstybės biudžeto asignavimais.

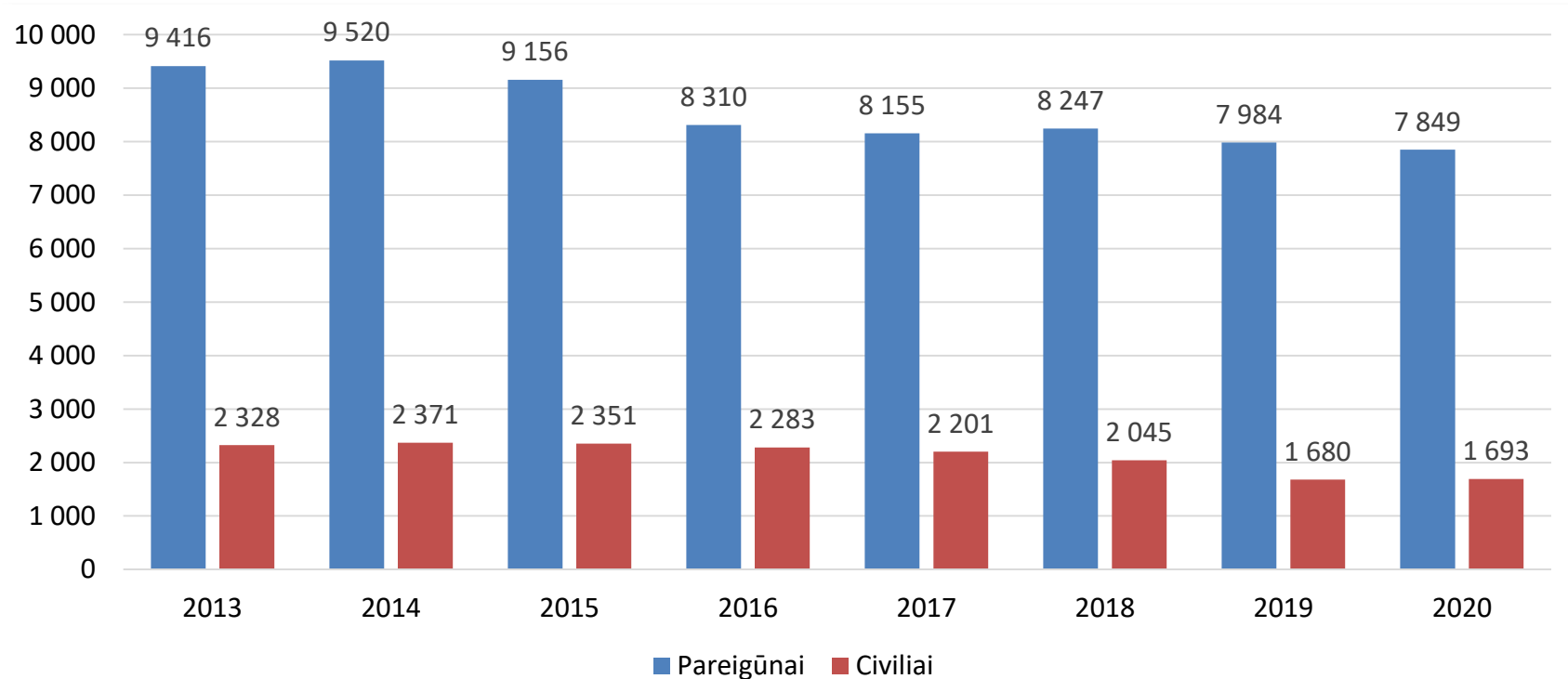
EUROPOS SAJUNGOS IR KITA TARPTAUTINĖ FINANSINĖ PARAMA 2020 M.

- 2020 m. buvo įgyvendinami 69 paramos projektai, iš kurių net 70 proc. įgyvendinama pagrindinio partnerio teisėmis. Projektų vertė, tenkanti Lietuvos policijai – 24,4 mln. Eur.
- Įgyvendinant projektus buvo:
 - ✓ Sukurta ir įdiegta stacionari transporto priemonių valstybinių registracijos numerių atpažinimo sistema pasienyje, padėsianti kontroliuoti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją vykstančias transporto priemones.
 - ✓ Apskričių vyriausiuosiuose policijos komisariatuose sukurta 16 specializuotų darbo vietų, skirtų asmens atpažinimo žymėms ir biometriniams duomenims rinkti ir jiems teikti į Habitoskopinių duomenų registrą.
 - ✓ Regionuose padidintas policijos šunų ir jų trenerių skaičius, pakelta policijos kinologų kvalifikacija ir žinios, pagerintos policijos šunų ir kinologų techninės galimybės atnaujinant materialinę bazę.
 - ✓ Išplėsti keleivių duomenų įrašų sistemos funkcionalumai ir keleivio duomenų įrašo tvarkymo procesai.
 - ✓ Sustiprinti Lietuvos policijos tarptautiniai ryšiai su ES Rytų ir Pietų partnerystės bei Vakarų Balkanų ir Turkijos regiono šalių teisėsaugos institucijomis.
 - ✓ Vykdytos policijos institucijos veiklos administravimo tobulinimo veiklos, suteikta reikšminga praktinė parama tarptautiniams tyrimams užkardant sunkų ir organizuotą nusikalstamumą.

POLICIJOS SISTEMOS DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

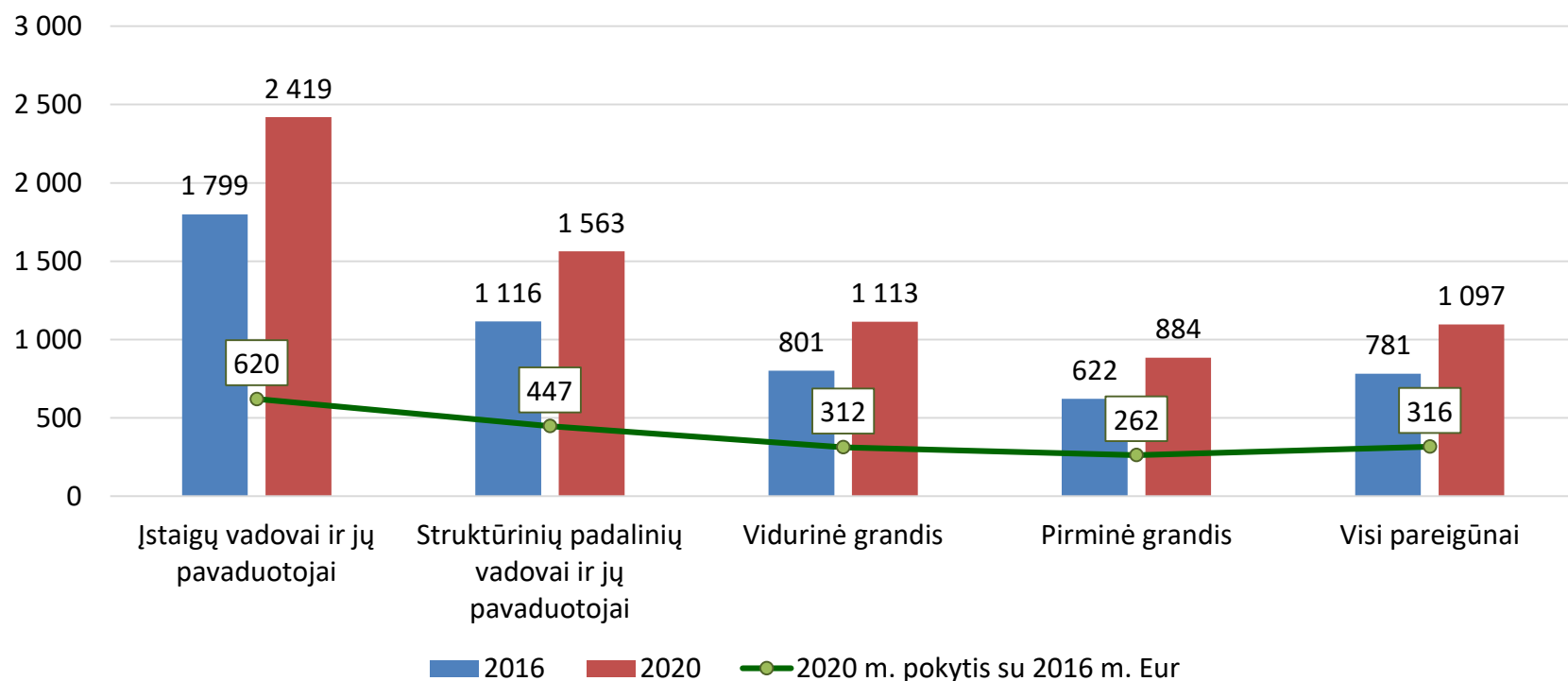
2020 m. policijos sistemoje buvo įdarbinti:

- 78 Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo akademijos absolventai;
- 94 Lietuvos policijos mokyklos kursantai;
- 23 įvadinio mokymo kursų kursantai.

2020 M. POLICIJOS PAREIGŪNŲ DARBO UŽMOKESTIS

- 2020 m. policijos pareigūnų vidutinis darbo užmokestis (atskaičius mokesčius) be papildomų išmokų dėl COVID-19 padidėjo 316 eurų arba 40,5 proc. (palyginti su 2016 m.).
- 2021 m. prognozuojamas policijos pareigūnų vidutinis darbo užmokestis (atskaičius mokesčius) sudarys – 1 143 Eur.

BENDRUOMENIŠKUMO UGDYMAS

2018 m. balandžio mėn. įregistruotas Labdaros ir paramos policijos darbuotojams fondas, kurio tikslas – pagalba pareigūnams itin kritiškose, sudėtingose situacijose.

- Fondo steigėjai – policijos įstaigų vadovai.
- Fondo vadovas – policijos generalinis komisaras Renatas Požėla.
- Šiuo metu fonde sukaupta: 99 206 Eur.
- Fondo veiklą remia 2 538 policijos darbuotojai.

Policijos darbuotojams ar jų šeimoms dėl jų arba jų artimųjų ligos, žūties, kitų nelaimių 2019 m. suteikta paramos 15,5 tūkst. Eur., o 2020 m. net 101,9 tūkst. Eur.

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

- 2020 m., pagal skirtingas kvalifikacijos tobulinimo programas, apmokyti:

- ✓ Lietuvos policijos mokykloje 9 027 policijos pareigūnai;
- ✓ Lietuvos kriminalinės policijos biuro Kriminalinės žvalgybos mokymų centre 783 policijos pareigūnai;
- ✓ Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centre 116 policijos pareigūnų.

- Parengtas Mokymo kokybės vertinimo standartas, kuriame patvirtinti kriterijai, rodikliai ir rodiklių reikšmės (nustatytas standartas) mokymo kokybei matuoti. Vadovaujantis Standartu, atlikti išoriniai ekspertiniai kvalifikacijos tobulinimo renginių vertinimai bei atlikta I pusmečio kriterijų, rodiklių ir rodiklių reikšmių analizė - nustatyti kokybės lygiai.

- Nors dėl koronaviruso infekcijos (Covid-19) prevencijos ir kontrolės priemonių, 2020 m. neįvyko dalis mokymų renginių, tačiau buvo sudarytos sąlygos kelti kvalifikaciją nuotoliniu būdu.

DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ GERINIMAS

- 2020 m. atlikta remonto darbų už 2 389,8 tūkst. Eur.
- Už šias lėšas buvo atliktas remontas arba remonto darbai:
 - ✓ vidaus patalpų (Joniškio r. PK, Šalčininkų r. PK, Šilalės r. PK, Jurbarko r. PK ir Lietuvos kriminalinės policijos biure);
 - ✓ šaudyklų (Šiaulių aps. VPK, Lietuvos policijos mokyklos, Klaipėdos aps. VPK);
 - ✓ sporto salių (Vilniaus aps. VPK, Šiaulių aps. VPK, Lietuvos kriminalinės policijos biure, Kaišiadorių r. PK, Vilkaviškio r. PK.);
 - ✓ stadione Kosciuškos g. 7, Vilniuje;
 - ✓ Šiaulių aps. VPK pastato.
- 2020 m. užbaigus projektavimo darbus ir gavus statybos leidimą pradėta Kauno aps. VPK statyba. Statomas keturių aukštų administracinis pastatas bei vienaukštis ūkinis statinys ir stoginė automobiliams. Bendras pastatų plotas – beveik 6 400 kv. m., numatoma darbų pabaiga 2022 m. Planuojama, kad čia įsikurs 3 policijos komisariatai, dalis administravimo padalinių, kriminalistinių tyrimų padalinys ir kt., iš viso 430 darbuotojų;
- 2020 m. Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą dėl Šiaulių aps. VPK PPP.

AREŠTINIŲ TINKLO OPTIMIZAVIMAS

- 2020 m. birželio 12 d. Policijos taryboje priimtas sprendimas, nuo 2021 m. vasario 1 d., optimizuoti policijos areštinių tinklą, bei siekiant užtikrinti žmogaus teises, kad visi sulaikyti asmenys būtų laikomi tarptautinius standartus atitinkančiose areštinėse, uždaryti Utenos, Alytaus, Marijampolės, Mažeikių policijos areštines ir atsisakyti naujos Tauragės policijos areštinės įrengimo, šalyje paliekant veikti 5 policijos areštines su konvojavimo padaliniais – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio, veikiančiais apygardų principu.
- Areštinės veiklos apygardos principu modelis išbandytas Šiaulių aps. VPK, atsisakius Telšių aps. VPK areštinės naudojimo Mažeikiuose.

POLICIJOS PAREIGŪNŲ APRŪPINIMAS

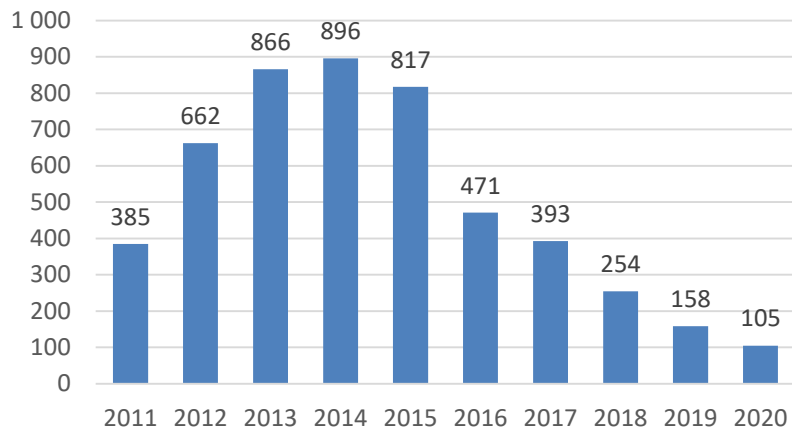
- Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymais yra patvirtinta 13 policijos pareigūnų aprūpinimo priemonėmis standartų. 2020 m. policijos pareigūnų aprūpinimas priemonėmis pagal nustatytus standartus siekė 80 proc.
- 2020 m. įsigyti tarnybinės uniformos elementai.
- Įsigyti reagavimo ir kelių policijos patruliniai automobiliai, žymėti ir nežymėti automobiliai.
- Centralizuotai įsigyta informacinių technologijų įranga (kompiuteriai, mobilieji telefonai, planšetiniai kompiuteriai, nešiojamos ir automobilinės radijo stotys, tinklo komutatoriai).
- 2020 m. Policijos sistemos darbuotojų asmeninei apsaugai, bei prevencijos vykdymui Covid-19 pandemijos metu, centralizuotai buvo įsigyta:
 - ✓ Respiratoriai FFP2 - 135 000 vnt.
 - ✓ Vienkartinės pirštinės - 1 154 000 vnt.
 - ✓ Rankų dezinfekavimo skystis - 20 400 ltr.
 - ✓ Paviršių dezinfekavimo skystis - 15 000 ltr.
 - ✓ Apsauginiai kostiumai - 20 250 vnt.
 - ✓ Vienkartinės kaukės - 745 000 vnt.
 - ✓ Apsauginiai akiniai – 3 500 vnt.
 - ✓ Antbačiai - 12 500 vnt.
 - ✓ Bekontakčiai termometrai – 900 vnt.

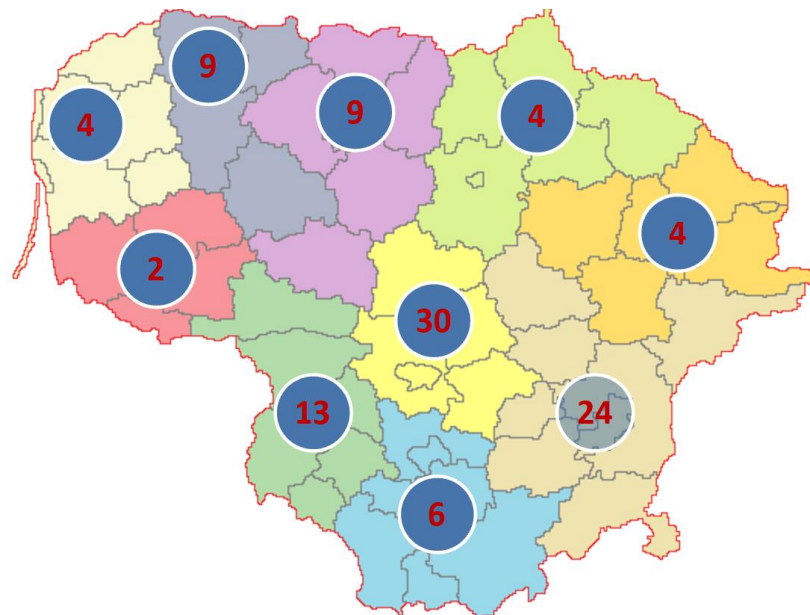

NEPAKANTUMAS KORUPCIJAI

Papirkimų skaičius per 2011-2020 metus

Dėl intensyvių antikorupcinių priemonių vykdymo, policijos bendruomenės ir visuomenės sąmoningumo didėjimo, kasmet mažėja bandymų papirkti policijos pareigūnus skaičius. Palyginus su laikotarpiu, kai buvo daugiausia užregistruojama papirkimų atvejų (2014 m.), 2020 m. papirkimų skaičius sumažėjo 8,5 karto.

POLICIJOS APSAUGA NUO NEIGIAMO POVEIKIO

- Atlikta 20 ikiteisminių tyrimų ir pradėta 100 administracinių teisenų asmenims dėl neteisėtų veikų prieš policijos pareigūnus. Daugiausiai dėl turto sunaikinimo ar sugadinimo, grasinimų nužudyti ar sunkiai sutrikdyti žmogaus sveikatą arba žmogaus terorizavimo bei žeminančio pobūdžio informacijos skleidimo socialiniame tinkle „Facebook“.
- Atlikti 39 prevenciniai pokalbiai ir skirti 34 įspėjimai asmenims dėl neleistino elgesio, neteisėto poveikio, įžeidimų ar grasinimų policijos pareigūnams.
- Patikrinta beveik 9 000 pretendentų dirbti policijoje, paskatinti, dirbti su valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančia informacija.
- Daugiau kaip penktadaliu sumažėjo atliekamų tarnybinių patikrinimų skaičius ir skiriamų tarnybinių nuobaudų policijos darbuotojams skaičius (atliktų tarnybinių patikrinimų 2020 m. skaičius - 288, 2019 m. – 361).
- Perduotose teismui 29 baudžiamosiose bylose dėl policijos darbuotojų nusikalstamų veikų priimti 9 apkaltinamieji nuosprendžiai ir 2 išteisinamieji nuosprendžiai, 53 ikiteisminiai tyrimai nutraukti.

E.POLICIJA / WWW.EPOLICIJA.LT

2020 m., lyginant su 2019 metais, 12 proc. padidėjo naudojimas epolicijos paslaugomis. Taip pat 2020 metais lyginant su praeitais metais ženkliai (41 proc.) išaugo naudojimas elektroninėmis policijos paslaugomis dėl licencijavimo.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Pranešimai dėl teisės pažeidimų	9 086	19 413	29 576	31 539	45 337	64 007	76 710	82 421	92 487
Prašymai dėl licencijų ir leidimų	*	*	18 223	20 659	20 768	24 819	25 480	30 938	43 593

Šiuo metu naudojantis portalu galima:

- ✓ pateikti pranešimus apie nusikalstamas veikas ar kitus teisės pažeidimus;
- ✓ peržiūrėti savo padarytų administracinių nusižengimų duomenis;
- ✓ rezervuoti atvykimo į policijos įstaigą laiką;
- ✓ pateikti prašymus tapti policijos rėmėju;
- ✓ pateikti prašymus dėl leidimų, licencijų ginklams, pirotechnikos priemonėms, asmens ir turto saugos veikliams;
- ✓ įsigijus ginklus, juos užregistruoti Policijos informacinėje sistemoje;
- ✓ peržiūrėti savo turimų leidimų ir ginklų duomenis;
- ✓ deklaruoti apie turimų ginklų laikymo sąlygas;
- ✓ informuoti policijos įstaigas apie priimtus/atleistus apsaugos darbuotojus, taip pat pateikti prašymus dėl inkasavimo pažymėjimų išdavimo.

INFORMACIJOS TEIKIMAS VISUOMENEI

- 2016 m. pabaigoje policijoje pradėjo veikti bendras informacijos teikimo telefonas **8 700 60 000**.

<https://youtu.be/dUDpkGe9Ns4>

- 2020 m. pabaigoje, šalyje įvedus griežtas koronaviruso infekcijos (Covid-19) valdymo priemones, informacijos teikimo telefonu gaunamų skambučių srautas išaugo keturis kartus, t. y. nuo įprastai per dieną gaunamų 1 000 skambučių iki 4 000 skambučių.

Atsakyti skambučiai	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Asmens tapatybės kortelės, pasai (informacija teikta iki 2019-10-30)	55 906	73 159	66 484	*
Užsieniečių teisinė padėtis (informacija teikta iki 2019-10-30)	19 099	23 151	31 729	*
Licencijavimas	1 912	4 593	6 492	11 920
Baudų apmokėjimas, kelių policijos veikla	7 126	32 319	37 390	61 119
Kaip tapti policijos pareigūnu?	640	1 797	2 028	1 463
Pareiškimų ir skundų pateikimo tvarka (informacija teikiama nuo 2019-11-04)	*	*	1 243	11 054
Kiti klausimai	4 331	36 925	51 908	67 202
Iš viso:	89 014	171 944	197 274	152 758

REAGAVIMO Į PRANEŠIMUS CENTRAS

- Prasadėjus karantinui, siekiant maksimaliai apsaugoti visuomenę bei pareigūnus, buvo ieškoma naujų veiklos formų, teikiant pagalbą gyventojams nuotoliniu būdu. Nuo 2020 m. balandžio mėn., pradėjo veikti reagavimo į pranešimus centras ir į įvykius, kuomet nekyla grėsmė žmogaus sveikatai ar gyvybei, buvo reaguojama daugiausia nuotoliniu būdu.
- Reagavimo į pranešimus centro pareigūnai rinko pirminę informaciją apie įvykį, teikė pasiūlymus policijos įstaigų pajėgų valdymo padaliniams dėl pajėgų siuntimo į įvykio vietą, teikė konsultacijas ir pagalbą gyventojams nuotoliniu būdu (pavyzdžiui, dėl pareiškimo pateikimo, dokumentų pateikimo būdo ir t. t.). Esant būtinumui, pareigūnai pradėdavo ikiteisminį tyrimą, susijusį su pranešimu, atliko galimus procesinius veiksmus nuotoliniu būdu. Taip pat jie vykdė administracinę teiseną, susijusią su gautu pranešimu.
- Per 2020 m. reagavimo į pranešimus centras:
 - ✓ apdorojo beveik 100 000 C kategorijos vykių;
 - ✓ įregistravo apie 3 700 administracinių nusižengimų ir eismo įvykių;
 - ✓ įregistravo beveik 400 ikiteisminių tyrimų.

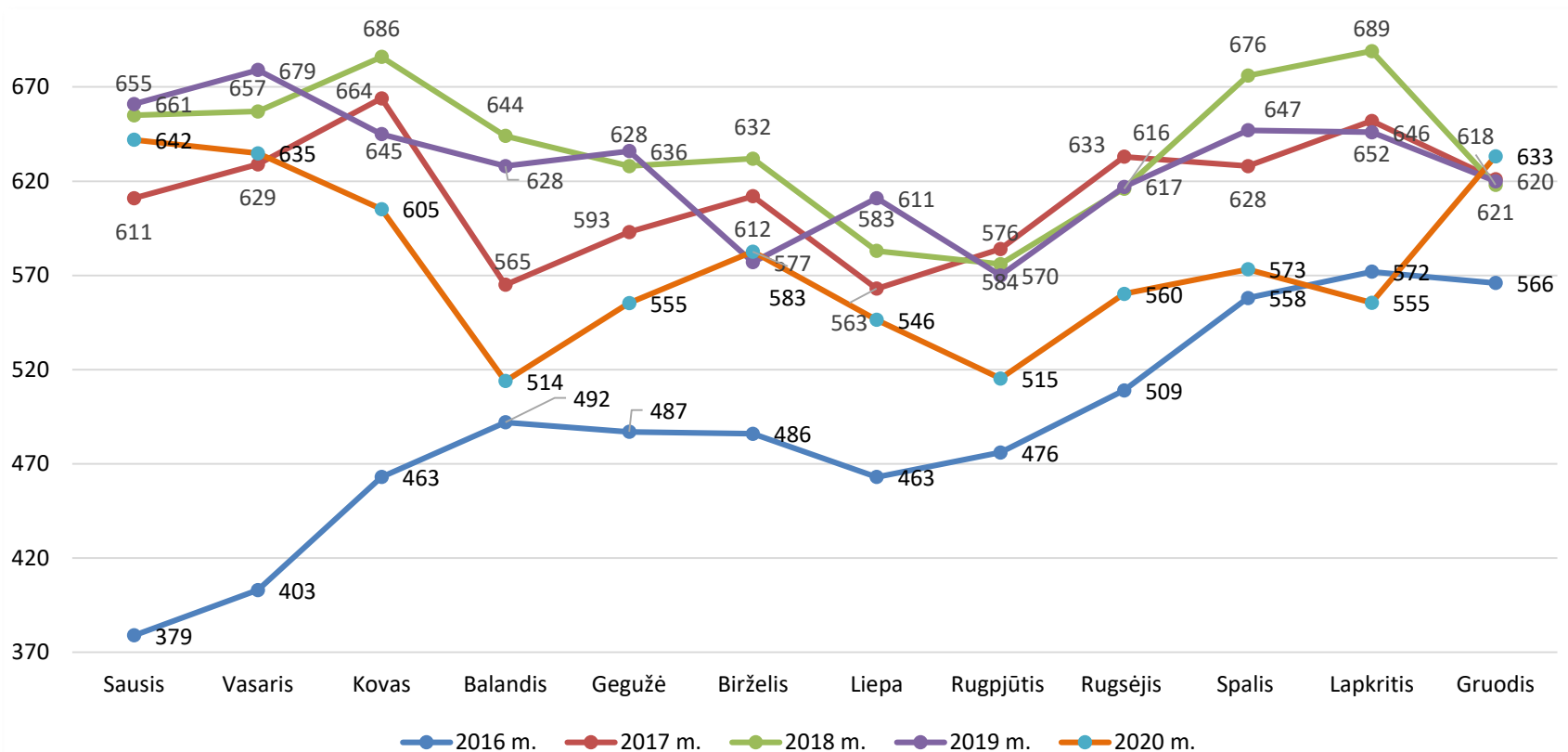

- Apklausus gyventojus, šį policijos veiklos modelį, palankiai įvertino 4,3* / 5*

VIDUTINIS REAGUOJANČIŲ EKIPAŽŲ SKAIČIUS PER PARĄ

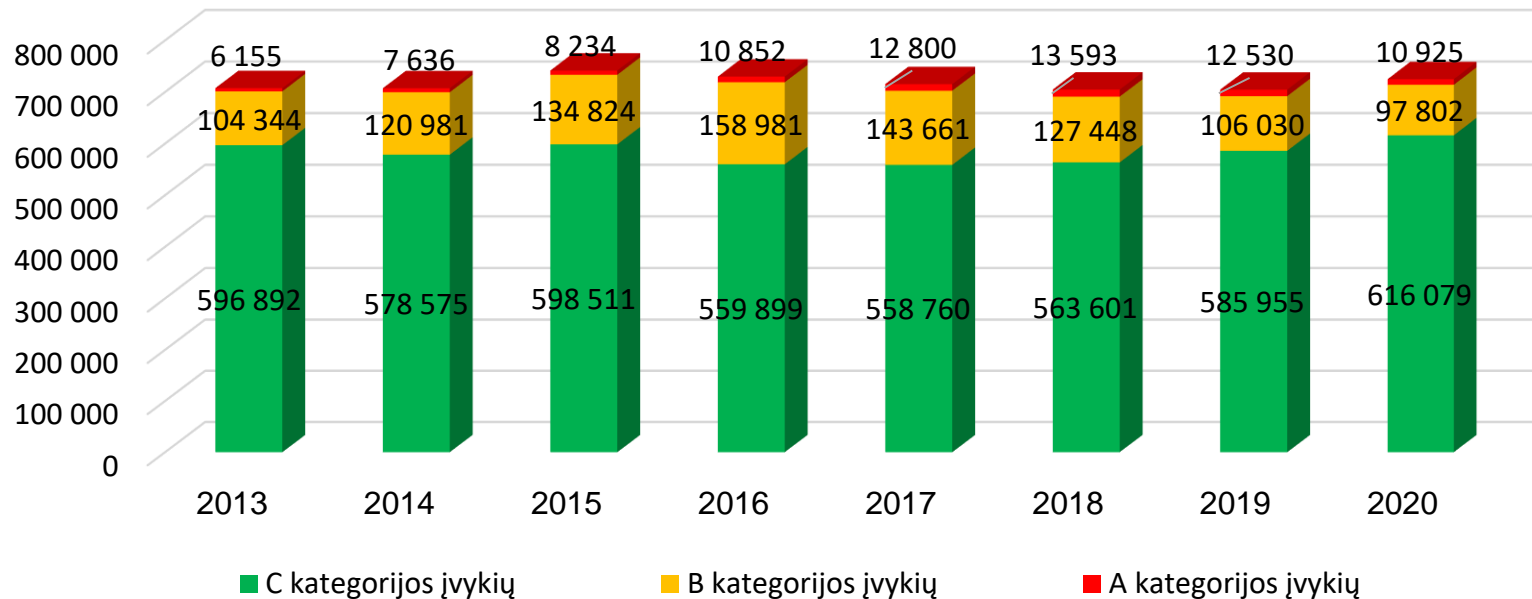

2020 m. vidutinis per parą reaguojančių ekipažų skaičius buvo kiek mažesnis nei pastaruosius kelerius metus, kadangi vykdant prevencines apsaugos nuo koronaviruso infekcijos (Covid-19) plitimo priemones darbas buvo organizuojamas formuojant reaguojančių pareigūnų rezervą. Taip pat dalis pareigūnų sirgo koronaviruso infekcija ar buvo izoliacijoje.

POLICIJOS REGISTRUOJAMI ĮVYKIAI

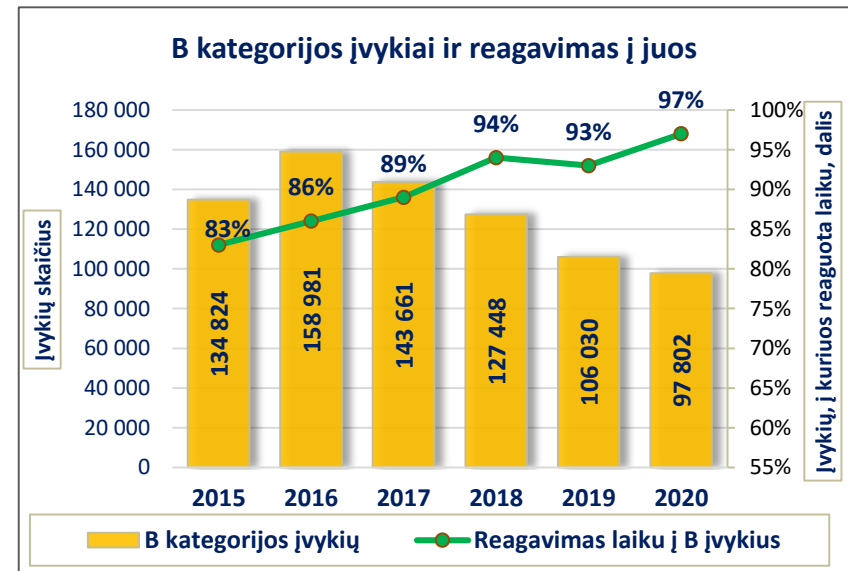
- 2020 m. Policijos registruojamų įvykių registre (PRJR) buvo užregistruoti 724 806 pranešimai apie įvykius. Palyginti su 2019 m., pranešimų skaičius padidėjo apie 20 000 pranešimų.
- Policija gavo mažiau pranešimų, susijusių su tiesiogine grėsme žmogaus gyvybei ir sveikatai. 12,8 proc. sumažėjo pranešimų apie A kategorijos įvykius, 7,8 proc. sumažėjo pranešimų apie B kategorijos įvykius. 5 proc. padaugėjo pranešimų apie C kategorijos įvykius. C kategorijos pranešimų skaičius didėjo dėl pranešimų apie koronaviruso infekcijos (Covid-19) valdymo priemonių pažeidimus, taip pat dėl pačių valdymo priemonių taikymo (atliekant izoliavimo patikrinimus).

POLICIJOS REGISTRUOJAMI ĮVYKIAI

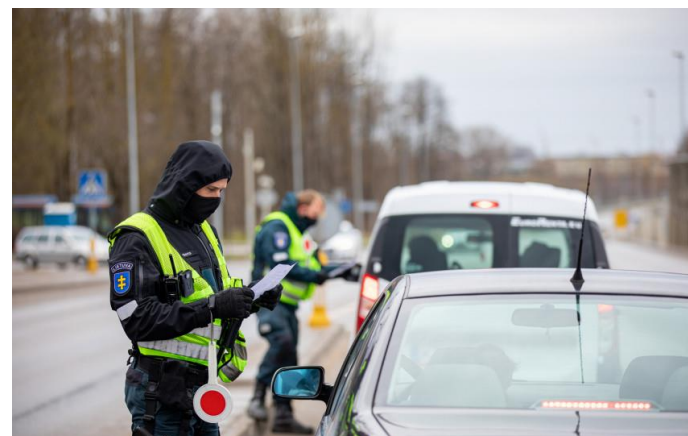
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2020–2022 metų strateginiame veiklos plane policijai suformuotas rodiklis, kad reagavimas nustatytu laiku į visų kategorijų (A, B, C) įvykius, siektų ne mažiau kaip 90 proc.
- 2020 m. reagavimas nustatytu laiku į A kategorijos įvykius siekė 96 proc., į B kategorijos – 97 proc., į C kategorijos – 91 proc.

ADMINISTRACINIAI NUSIŽENGIMAI

- 2020 m. policija nustatė 800,6 tūkst. administracinių nusižengimų (2019 m. – 724,1 tūkst.), iš kurių 2020 m. sprendimai buvo priimti 612,1 tūkst. atvejų (76,5 proc.).
- 78,9 proc. nustatytų nusižengimų buvo susiję su transporto ir kelių ūkiu (2019 m. – 86,9 proc.), iš jų 62,8 proc. – su nustatyto greičio viršijimu (2019 m. – 29,9 proc.).
- 4,1 proc. nustatytų nusižengimų buvo smulkios vagystės, sukčiavimai, turto pasisavinimai ar iššvaistymai (2019 m. – 5,1 proc.).
- 0,8 proc. nustatytų nusižengimų buvo susiję su visuomenės sveikatos srities teisės aktų, LR žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pažeidimais.

KORONAVIRUSO INFEKCIJOS (COVID-19) PREVENCIJA IR KONTROLĖ

- 2020 m. policijos registruojamų įvykių registre užregistruoti 48 976 pranešimai dėl galimų karantino ir saviizoliacijos taisyklių pažeidimų. Atlikus gautų pranešimų patikrinimus pradėta 60 ikiteisminių tyrimų ir surinktos 63 medžiagos pagal LR baudžiamojo kodekso 277 str. „Kovos su epidemijomis ar užkrečiamosiomis ligomis taisyklių pažeidimas“.
- 2020 m. pradėtos 6 509 administracinių nusižengimų teisenos pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimo kodekso (ANK) 45 str. 4 d. „Visuomenės sveikatos srities Europos Sąjungos reglamentų ar sprendimų, higienos norminių aktų ar kitų visuomenės sveikatos srities teisės aktų, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pažeidimas“.
- 505 administracinių nusižengimų teisenos pradėtos pagal ANK 526 str. „Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo ir kitų civilinę saugą reglamentuojančių teisės aktų nevykdymas ar pažeidimas“.
- 2020 m. Policija, vykdydama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro - valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimą tikrinti asmenis izoliacijos laikotarpiu dėl izoliavimo reikalavimų laikymosi, atliko 35 243 patikrinimus, kurių metu buvo patikrinti 37 972 asmenys.

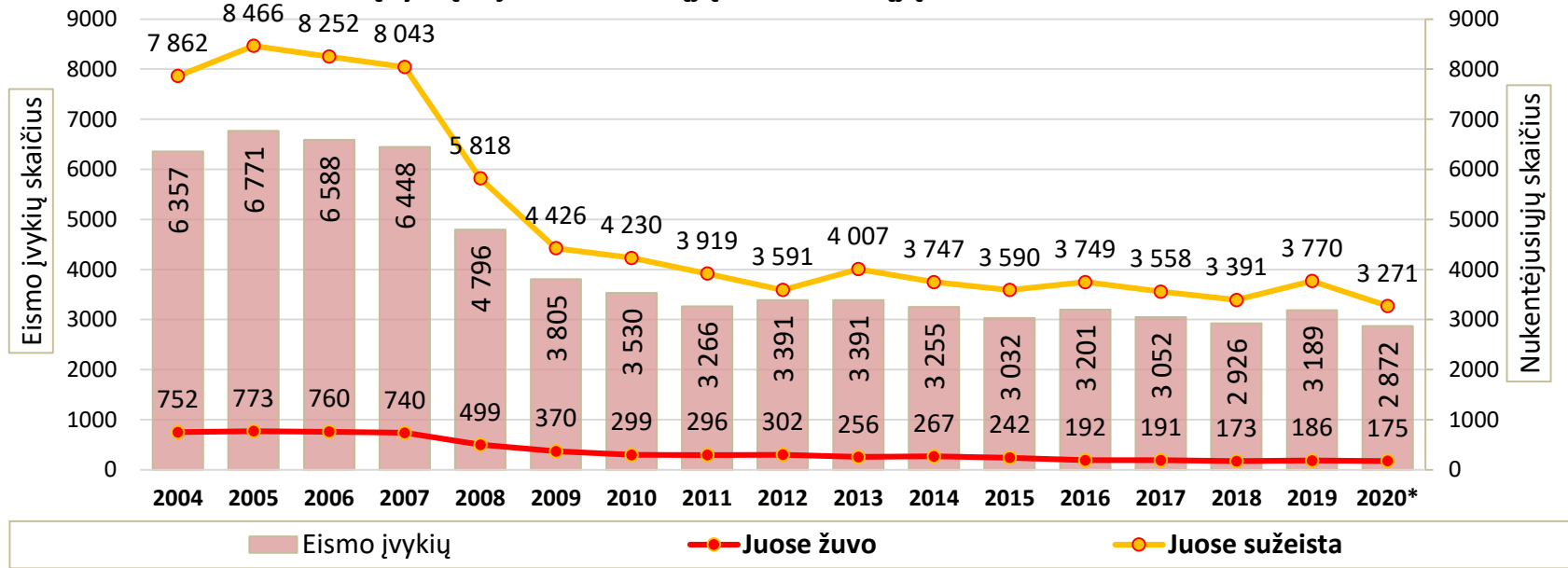

EISMO ĮVYKIAI, KURIUOSE ŽUVO ARBA BUVO SUŽEISTI ŽMONĖS

- 2020 m. įvyko 2 872 įskaitiniai eismo įvykiai. Juose 175 žmonės žuvo ir 3 271 buvo sužeisti.
- 240 įskaitinių eismo įvykių įvyko dėl neblaivių vairuotojų kaltės (2019 m. – 190).
- 2020 m. žuvo 54 automobilių vairuotojai, 51 pėsčiasis, 36 keleiviai, 15 dviračių vairuotojų, 17 motociklų vairuotojų, 1 elektrinio paspirtuko vairuotojas ir 1 mopedo vairuotojas.

Eismo įvykių ir juose žuvusiųjų bei sužeistųjų dinamika 2004 - 2020 m.

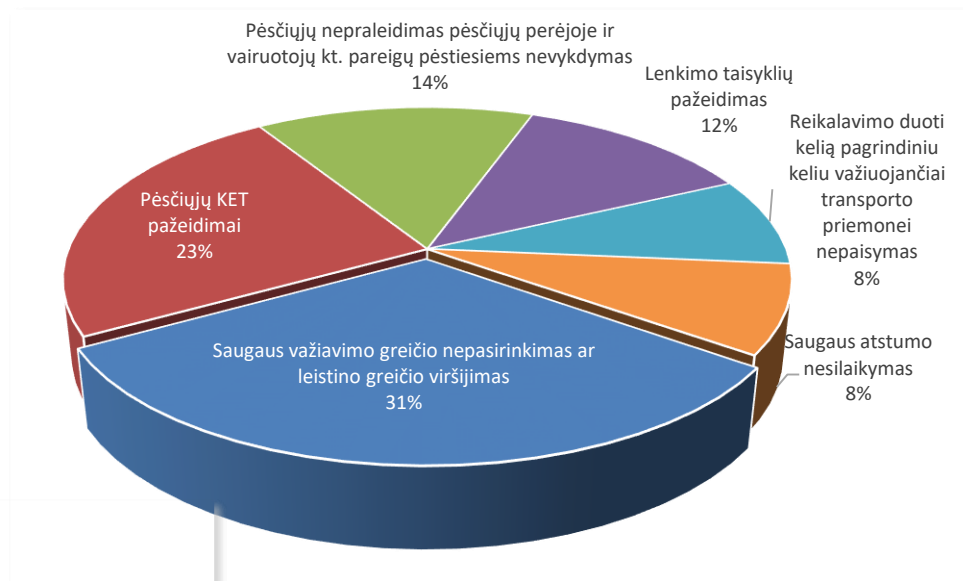

*Preliminarūs duomenys, kadangi dėl dalies eismo įvykių dar vyksta tyrimas

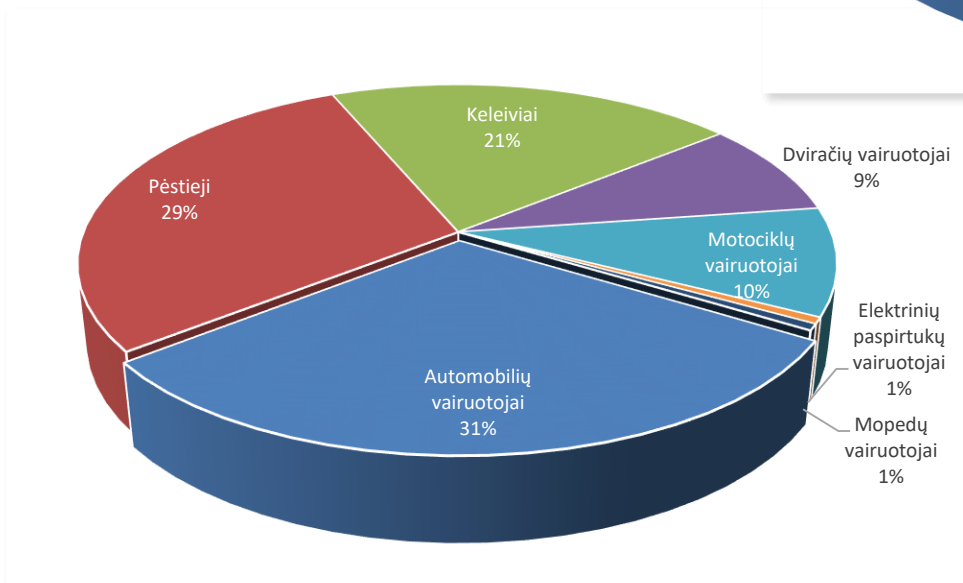

EISMO ĮVYKIŲ, KURIUOSE ŽUVO ŽMONĖS, PRIEŽASTYS IR DALYVIAI

2020 m. pagrindine eismo įvykių, kuriuose žuvo žmonės, priežastimi buvo saugaus greičio nepasirinkimas ar leistino greičio viršijimas. Dėl šių pažeidimų įvyko 31 proc. tokių eismo įvykių (2019 m. – 35 proc.).

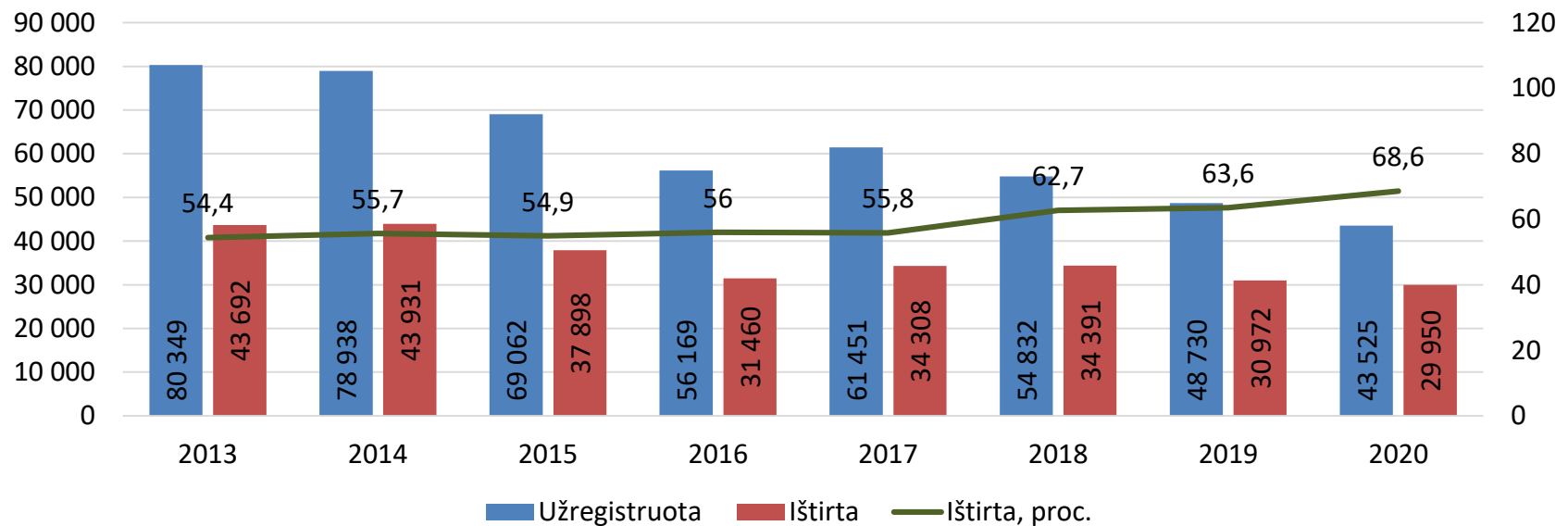
2020 m. eismo įvykiuose daugiausiai žuvo automobilių vairuotojų – 31 proc. nuo visų žuvusiųjų skaičiaus (2019 m. – 32 proc.), ir pėsčiųjų – 29 proc. nuo visų žuvusiųjų skaičiaus (2019 m. – 31 proc.).

POLICIJOS UŽREGISTRUOTOS NUSIKALSTAMOS VEIKOS

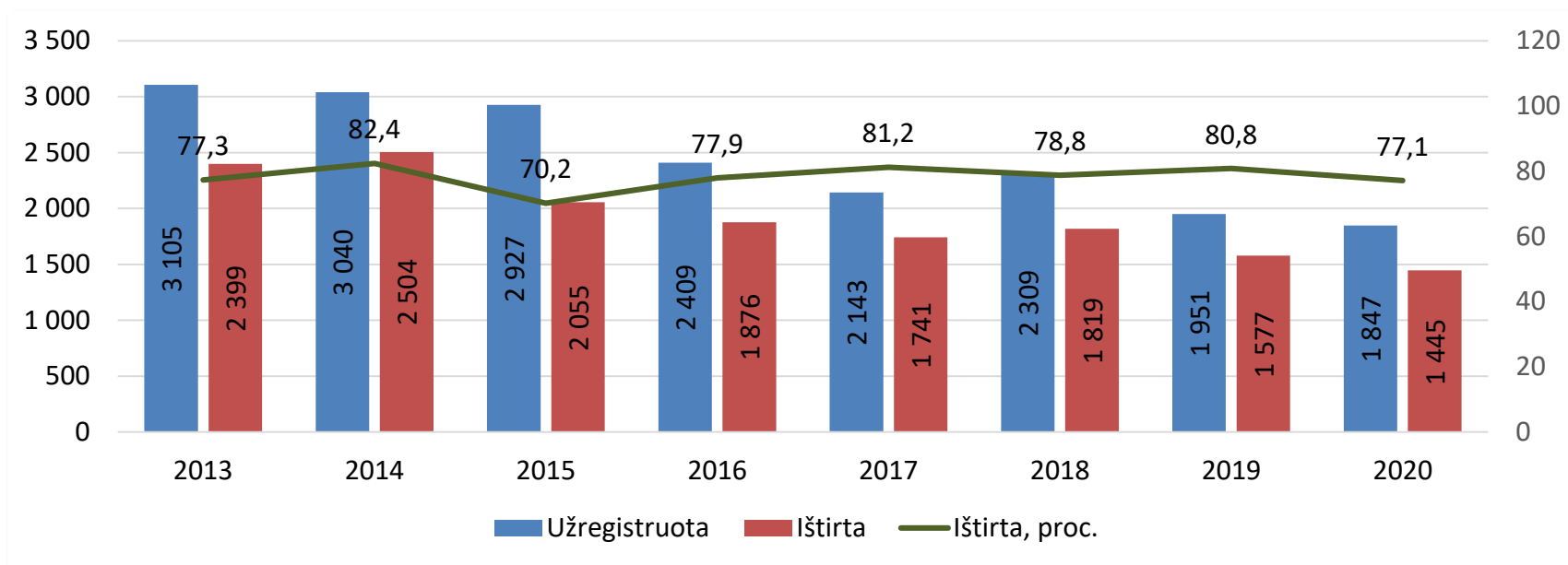
- 2020 m. policija užregistravo 43 525 nusikalstamas veikas (2019 m. – 48 730). Policija kaip didžiausia ikiteisminio tyrimo įstaiga užregistravo 93,9 proc. iš visų šalyje užregistruotų nusikalstamų veikų.

- 2020 m. bendrai šalyje dominuojančios nusikalstamos veikos buvo - Vagystė (BK 178 str.); Fizinio skausmo sukėlimas ar nežymus sveikatos sutrikdymas (BK 140 str.), Transporto priemonių vairavimas, kai vairuoja neblaivus asmuo (BK 281¹ str.); Sukčiavimas (BK 182 str.); Neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti (BK 259 str.).

SUNKŪS IR LABAI SUNKŪS NUSIKALTIMAI

- 2020 m. policija užregistravo 1 847 sunkius ir labai sunkius nusikaltimus (2019 m. – 1 951) arba 64,9 proc. nuo šalyje užregistruotų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų.
- 2020 m. bendrai šalyje dominuojantys sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai buvo - Neteisėtas disponavimas narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis turint tikslą jas platinti arba neteisėtas disponavimas labai dideliu narkotinių ar psichotropinių medžiagų kiekiu (BK 260 str.); Sukčiavimas (BK 182 str.); Kontrabanda (BK 199 str.); Vagystė (BK 178 str. 3 d.); Neteisėtas disponavimas akcizais apmokestinamomis prekėmis (BK 199² str.)

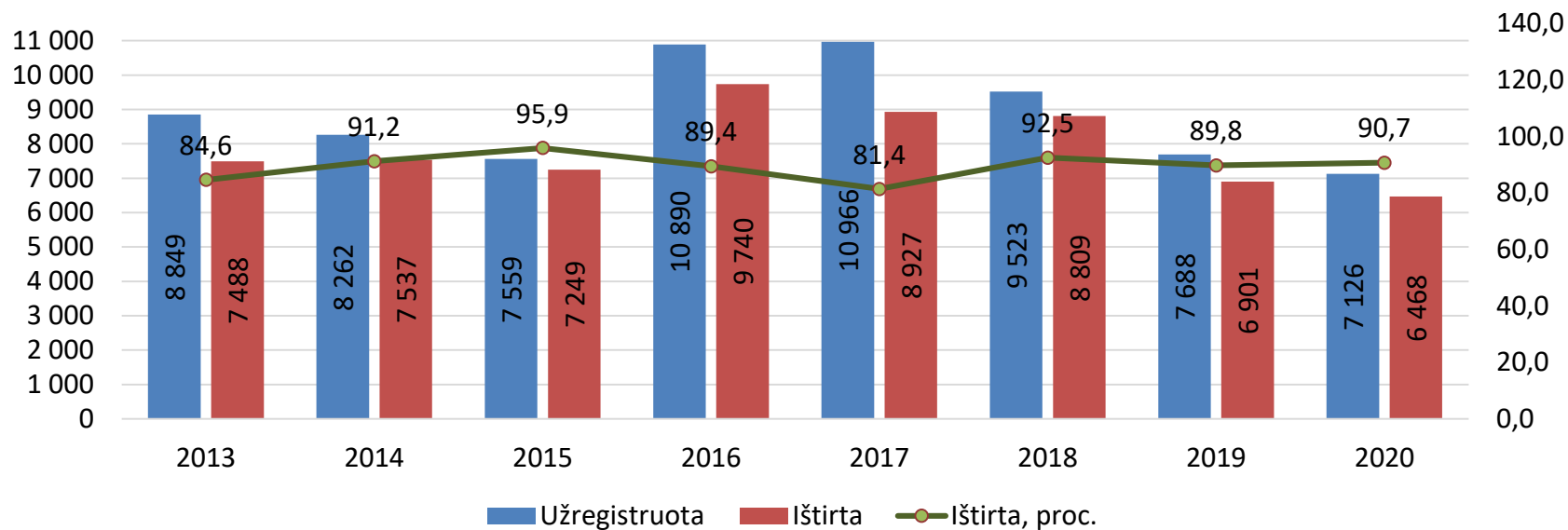
KRAUJO PĖDSAKŲ TYRIMAS

- Pirmą kartą Lietuvoje pritaikytas naujas kriminalistinis metodas - kraujo pėdsakų rašto tyrimas, padėjo identifikuoti nužudymu įtariamą asmenį.
- Pagal iškvietimą atvykę policijos pareigūnai gyvenamajame name rado du vyrus. Vienas jų buvo neblaivus, o kitas gulėjo fotelyje be gyvybės ženklų su peiliu krūtinėje.
- Ikiteisminio tyrimo metu buvo tiriamos įvairios mirties versijos, tarp jų - ir savižudybė. Savižudybės versija buvo atmesta po specialistų tyrimo, kuris paneigė faktą, kad asmuo galėjo susižaloti pats. Šį tyrimą atliko Šiaulių apskrities VPK Kriminalistinių tyrimų tarnybos specialistai kartu su kolegomis iš Lietuvos policijos Kriminalistinių tyrimų centro. Jie pirmą kartą atliko iki šiol mūsų šalyje dar nenaudotą kriminalistinį metodą - kraujo pėdsakų rašto tyrimą.
- Kraujo pėdsakų rašto tyrimas gali padėti nustatyti nusikaltimo aplinkybes ir atkurti įvykius nusikaltimo vietoje, pvz., smūgiai suduoti stovinčiam ar gulinčiam asmeniui, kiek smūgių suduota ir panašiai. Kraujo pėdsakų ant drabužių tyrimas gali padėti patvirtinti arba atmesti liudytojų, įtariamųjų, nukentėjusiųjų parodymus.
- Atliktas nukentėjusiojo ir įtariamojo kraujo pėdsakų rašto tyrimas šioje byloje padėjo nustatyti, kad nukentėjusysis buvo nužudytas sugėrovo, nors pastarasis tyrėjams dėl buvusio girtumo nesuteikė jokios informacijos apie įvykį.

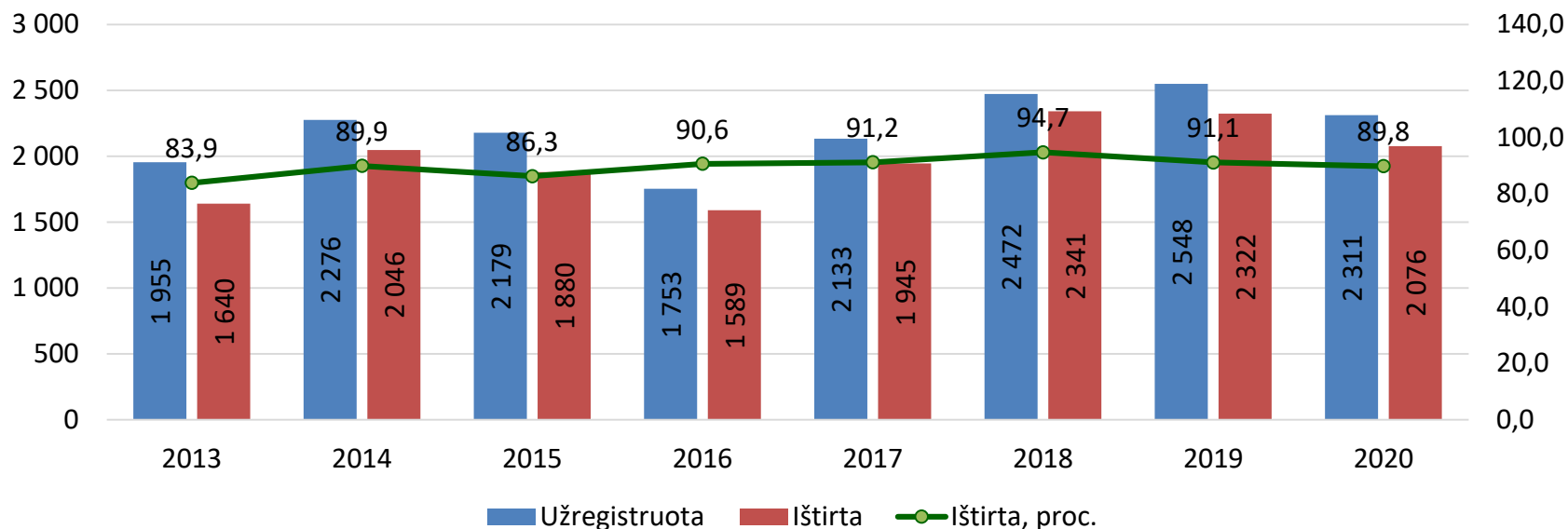
NUSIKALSTAMOS VEIKOS, SUSIJUSIOS SU SMURTU ARTIMOJE APLINKOJE

2020 m., palyginti su 2019 m., policijos užregistruotų nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, sumažėjo 562 nusikalstamomis veikomis, arba 7,3 proc., ištyrimas padidėjo 0,9 procentinio punkto.

NUSIKALSTAMOS VEIKOS, SUSIJUSIOS SU DISPONAVIMU NARKOTINĖMIS MEDŽIAGOMIS (BK 259–268 STR.)

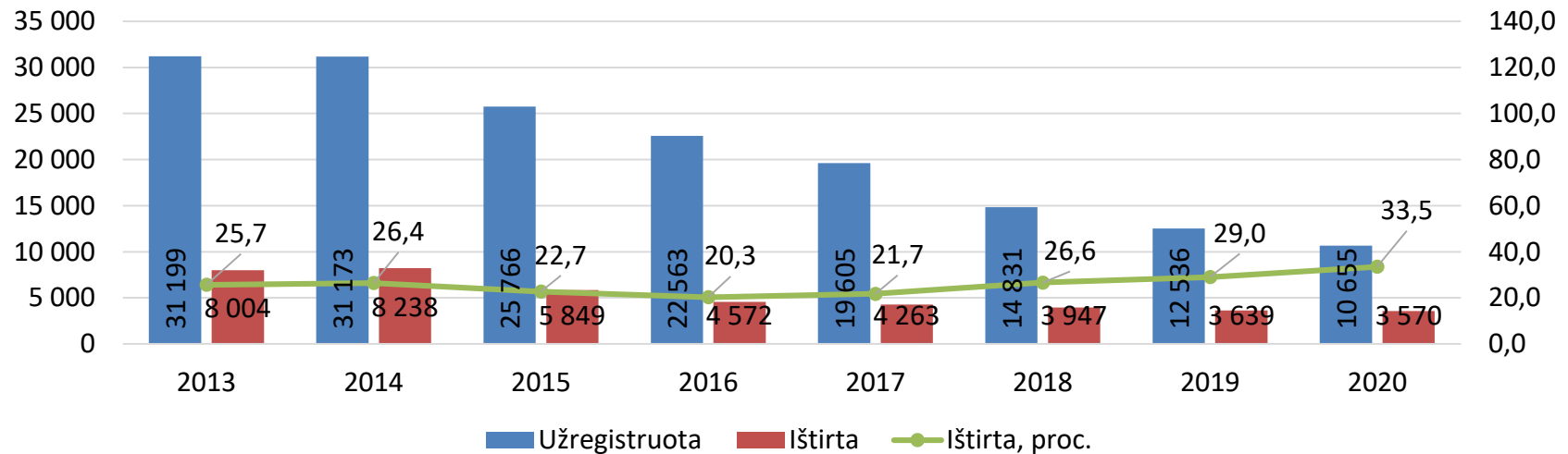
Gavę žvalgybinės informacijos, kad Raseiniuose gaminamos ir platinamos psichotropinės medžiagos, Šiaulių aps. VPK pareigūnai ėmėsi ją tikrinti ir po kruopštaus tyrimo surengė įtariamųjų sulaikymo operaciją. Kratų metu buvo paimta paketuose bei maišuose sandėliuojamo apie 200 kg, įtariama, amfetamino ir kitų psichotropinių medžiagų bei trys statinaitės medžiagų, naudojamų narkotinių bei psichotropinių medžiagų pirmtakams gaminti.

VAGYSTĖS (BK 178 STR.)

- Vagystės yra viena sunkiausiai tiriamų nusikalstamų veikų, tačiau pastaraisiais metais, skyrus papildomo dėmesio „tamsioms“, sisteminiams vagystėms tirti, pavyko pasiekti reikšmingai teigiamą vagysčių tyrimo pokytį.

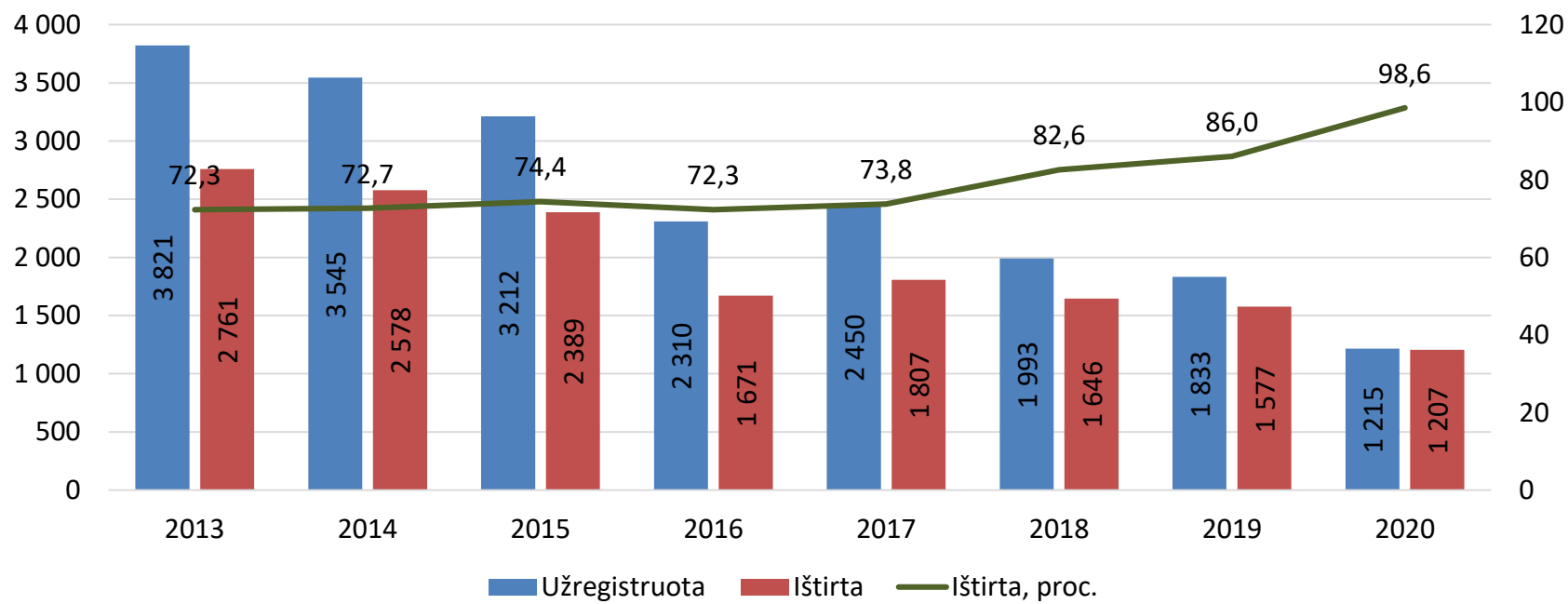

- Kauno aps. VPK pareigūnai realizavo ikiteisminį tyrimą, kurio metu sulaikyti asmenys, vykdę prabangių automobilių detalių vagystes Lietuvoje bei užsienyje. Nustatyta, kad Vokietijoje asmenys, kaip įtariama 5 lietuviai, įsilaužė į mažiausiai 140 transporto priemonių, iš kurių didžioji dauguma BMW markės automobiliai. Lietuvoje buvo sulaikyti 3 nusikalstamos grupės nariai. Kiti šios nusikalstamos grupės nariai buvo sulaikyti Vokietijoje.

VIEŠOSIOS TVARKOS PAŽEIDIMAI (BK 284 STR.)

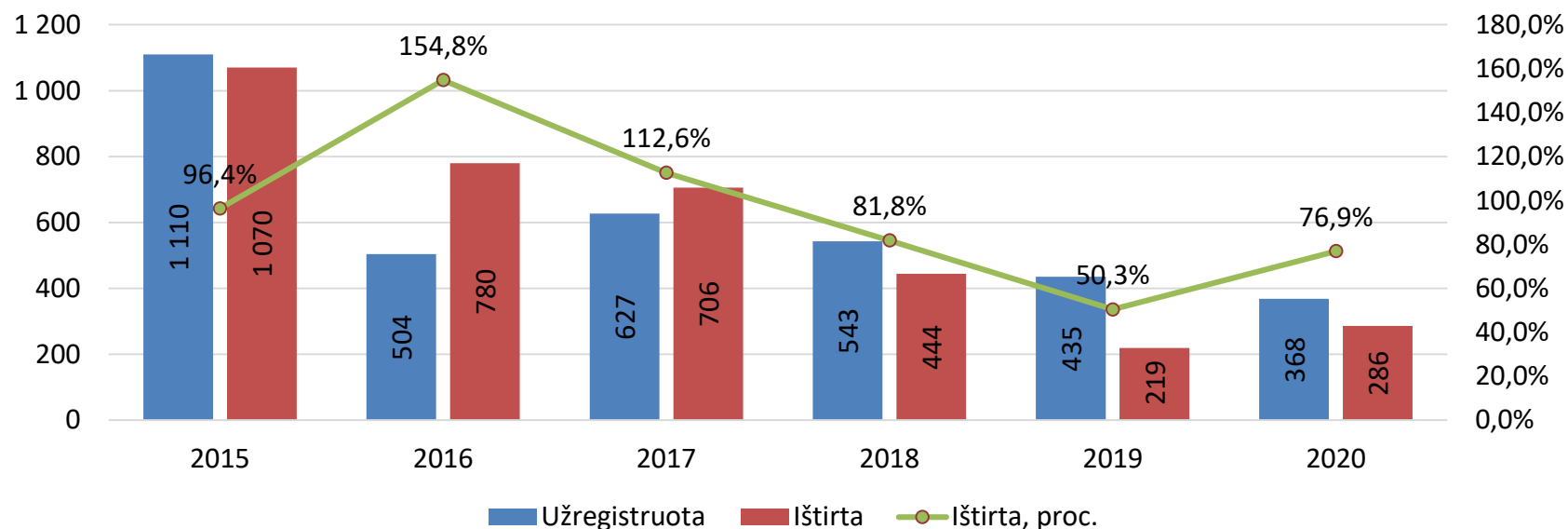
„Karštųjų“ taškų identifikavimas policijos įstaigų prižiūrimose teritorijose ir tikslingas prevencinių priemonių taikymas šiuose taškuose leido sumažinti viešosios tvarkos pažeidimų skaičių ir padidinti viešosios tvarkos pažeidimų ištyrimą.

NUSIKALTIMAI ELEKTRONINIŲ DUOMENŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ SAUGUMUI (BK 196-198 ž. 2 str.)

2020 m. policija užregistravo 368 nusikaltimus elektroninių duomenų ir informacinių sistemų saugumui, arba 15,4 proc. mažiau nei 2019 m. Policija 2020 m. ištyrė 286 nusikaltimus arba 76,9 proc.

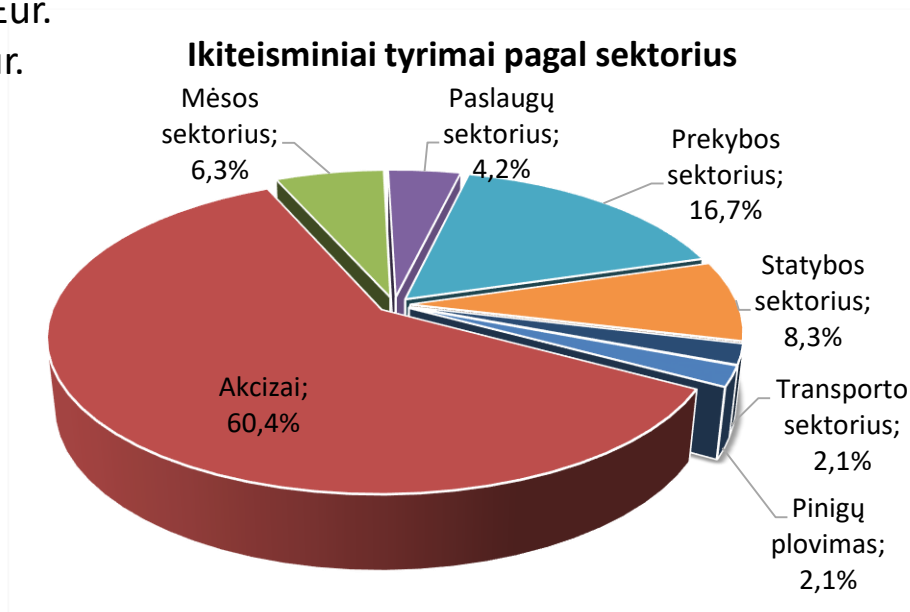
NUSIKALTIMAI ELEKTRONINIŲ DUOMENŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ SAUGUMUI (BK 196-198 ž. 2 str.)

- 2020 m. didžiausią nusikaltimų elektroninėje erdvėje dalį sudarė elektroninis sukčiavimas, taip pat neteisėtas prisijungimas prie informacinės sistemos ar neteisėtas elektroninių duomenų perėmimas ir panaudojimas, įvykdyti dėl asmeninių motyvų.
- Nusikaltimams vykdyti buvo naudojami socialinės inžinerijos metodai, panaudojant techninę ir programinę įrangą, bandant įgyti asmeninę, finansinę ar saugumo informaciją, teksto žinutėmis („smishing“ – apgaulinga tekstinių pranešimų siuntimo tvarka, tariamai gaunama iš patikimų įmonių, siekiant paskatinti atskleisti slaptažodžius ar kreditinių kortelių numerius su nuorodomis į klastotas bankų svetaines), apgaulingomis sukčiavimo, naudojant netikrą elektroninį paštą, atakomis („phishing“ – apgaulinga elektroninio pašto siuntimo tvarka, tariamai gaunama iš patikimų įmonių, siekiant paskatinti atskleisti slaptažodžius ar kreditinių kortelių numerius).
- Nusikaltimų, susijusių su išpirkos reikalaujančios kenkėjiškos programinės įrangos panaudojimu, atakų objektai buvo serveriai ar vartotojų kompiuteriai, socialinių tinklų paskyros ir interneto svetainės. Dauguma atakų pasižymėjo socialinės inžinerijos metodais, kita dalis buvo kibernetinio pobūdžio atakos.
- Neteisėti prisijungimai prie informacinių sistemų, siekiant sutrikdyti jų veiklą, buvo nukreipti į serverius ar kompiuterius, socialinių tinklų ir informacinių sistemų vartotojus. Pusė šių atvejų buvo kenkėjiškos programinės įrangos panaudojimas, siekiant užšifruoti duomenis arba užvaldyti svetimas socialines paskyras.
- Prognozuojama, kad tiek artimiausiu metu, tiek ir ilgalaikėje perspektyvoje gali didėti sukčiavimų elektroninėje erdvėje skaičius. Atsiskaitymai, pirkimai, paslaugos keliasi į elektroninę erdvę, sukčiai sieks pasinaudoti šia situacija.

NUSIKALSTAMOS VEIKOS ŠEŠĖLINĖS EKONOMIKOS SRITYJE

- 2020 m. šalies ekonominių nusikaltimų tyrimo padaliniuose pradėti 48 ikiteisminiai tyrimai dėl nusikalstamų veikų rizikingiausiuose šešėlinės ekonomikos sektoriuose.
- 2020 m. ekonominių nusikaltimų tyrimo padaliniuose atliekamuose ikiteisminiuose tyrimuose:
 - ✓ Kratų metu paimta ir apribota grynujų pinigų – 1 768 542 Eur.
 - ✓ Nustatyta neapskaitytų pajamų – 37 599 273 Eur.
 - ✓ Nustatyta išvengtų mokesčių – 4 915 347 Eur.
 - ✓ Apribota turto, kurio vertė – 6 208 085 Eur.
 - ✓ Išimta 14 702,79 litrų alkoholio gaminių.

POLICIJOS OPERACIJOS VEIKOS ŠEŠĖLINĖS EKONOMIKOS SRITYJE

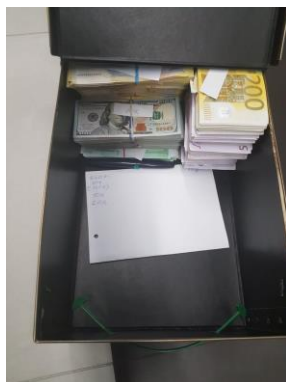
- 2020 m. atliktos 7 stambios operacijos rizikingiausiuose šešėlinės ekonomikos sektoriuose. Operacijų metu atlikta virš 400 kratų. Operacijose dirbo 530 pareigūnų, VMI, VMVT darbuotojai.
- Per operaciją, kurioje dalyvavo daugiau nei 120 skirtingų policijos įstaigų pareigūnų, Valstybinės mokesčių inspekcijos specialistų, sulaukyta 16 asmenų, įtariamų sukčiavimu, apgaulingu apskaitos tvarkymu, dokumentų klastojimu ir kitomis nusikalstamomis veikomis, veikiant organizuotoje grupėje. Lietuvos kriminalinės policijos biuro duomenimis įtariamieji naudodamiesi Lietuvoje bei užsienyje įkurtomis įmonėmis ir galimai fiktyviu jų bendradarbiavimu, per keletą metų JAV įsigijo daugiau nei 10 000 naudotų transporto priemonių už maždaug 78 mln. eurų, tačiau muitinės deklaracijose bei kituose dokumentuose fiktyviai nurodė mažesnę, maždaug 40 mln. eurų, sumą. Dėl tokių nusikalstamų veikų į Lietuvos biudžetą buvo nesumokėta apie 4 mln. eurų maitinės deklaracijos. Operacijos metu atlikę daugiau nei 60 kratų pareigūnai rado daugiau kaip 100 000 Eur grynujų pinigų bei kitus ikiteisminiam tyrimui reikšmingus dokumentus bei duomenis. Prokurorų nutarimais apribota įtariamųjų nuosavybės teisė į valdyti turta, kurio vertė didesnė nei 4 mln. Eur.

POLICIJOS OPERACIJOS VEIKOS ŠEŠĖLINĖS EKONOMIKOS SRITYJE

Kauno aps. VPK pareigūnai sulaukė viešojo maitinimo tinklo vadovą, kuris, kaip įtariama, padedamas kitos įmonės vadovo, rėmimo formos būdu galėjo nesumokėti šimtus tūkstančių Eurų mokesčių. Tyrimo metu nustatyta, kad įmonės vadovas bei kitos įstaigos prezidentas, iš anksto susitarę, nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d., iš maitinimo paslaugas teikiančio tinklo įmonių į kitos įstaigos sąskaitą, kaip paramą, pervedė daugiau nei 400 tūkst. Eur. Tokiu būdu paramos davėjas išvengė sumokėti mokesčių, kurių suma viršija 750 MGL, susidariusių dėl, kaip įtariama, neteisingų duomenų pateikimo apie paramos teikimą. Turimais duomenimis parama galėjo būti išgryninama ir dalinai grąžinama. Ikiteisminio tyrimo metu, pareigūnai organizavo ir atliko 40 kratų. Liudytojais jau apklausta ne mažiau 100 asmenų. Kratų metu rasta ir paimta, galimai iš nusikalstamos veikos gautų grynųjų pinigų – daugiau nei 950 000 Eur. bei daugiau nei 41 000 JAV dolerių. Taip pat tyrimui paimti įvairūs dokumentai, užrašai, telefonai, kompiuteriai, laikmenos, 350 vnt. šovinių, prabangūs laikrodžiai, juvelyriniai dirbiniai. Įtarimai pareikšti dviem fiziniams bei vienam juridiniam asmeniui.

KITOS POLICIJOS OPERACIJOS

- Lietuvos policija, Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų transporto lėktuvu „Spartan“ įvykdė netradicinę operaciją – t. y. vienu skrydžiu iš Jungtinės Karalystės į Lietuvą pagabeno net 12 įtariamųjų ar nuteistųjų. Ekstradicijos procesą vykdė 21 pareigūnas ir 1 slaugytoja.
- Visi į Lietuvą pagabenti asmenys suimti pagal išduotą Europos arešto orderį, jie buvo pasislėpę nuo vykdomo ikiteisminio tyrimo arba jiems jau paskirtos laivės atėmimo baudmės. Sprendimai dėl jų buvo priimti dar 2020 m. pradžioje, tačiau dėl prasidėjusios pandemijos ekstradicijos procesai buvo sustabdyti.
- Toks ekstradicijos būdas leido sutaupyti nemažai valstybės lėšų, kurios būtų išleistos pagabenant kiekvieną iš suimtų asmenų atskirais skrydžiais. Ši ekstradicija policijai kainavo apie 7 000 Eur., kai tuo tarpu vieno asmens ekstradicijos iš Jungtinės Karalystės kaina svyruodavo nuo 1 500 iki 2 000 Eur.

POLICIJOS RĖMĖJAI, SAUGI KAIMYNYSTĖ

- 2020 m. 872 policijos rėmėjai bendrai skyrė daugiau nei 38 000 valandų, vykdydami policijos rėmėjų funkcijas.
- Sėkmingai rėmėjų veiklai vykdyti nupirktos specialios liemenės ir diržai, gaminami rėmėjų atpažinimo ženklai.
- 2020 m. Lietuvoje veiklą vykdė 2004 saugios kaimynystės grupės. Savarankiškai ir aktyviai saugios aplinkos kūrimo priemonės 2020 m. Lietuvoje vykdė 1 383 saugios kaimynystės grupės.
- Veikliausiomis saugios kaimynystės grupėmis Lietuvoje pripažintos: „Voveriškių bendruomenė“, „Lampėdžių bendruomenė“, „Balsių bendruomenė“.

VAIZDO STEBĖJIMO KAMEROS

Š. m. vasario 1 d. skaičiuosime jau 3 metus, kai Lietuvos policija skatina fizinius ir juridinius asmenis savanoriškai deklaruoti duomenis apie jų naudojamą vaizdo stebėjimo kameras. Jau šiuo metu pagal savanoriško duomenų deklaravimo sutikimo principą ar duomenų teikimo ir gavimo sutartis, įregistruota virš 10 000 duomenų įrašų apie naudojamą vaizdo stebėjimo kameras. Tokie duomenys yra naudojami tik nusikalstamų veikų atskleidimui ir tyrimui, arba reagavimui į pranešimus apie nusikalstamas veikas. Visuomenės narių teikiami duomenis pagerina policijos pajėgų reagavimo ir reikiamų duomenų gavimo operatyvumą, kadangi iš teikiamų duomenų, netrukdamas asmenims, galima patikrinti, ar asmens deklaruota vaizdo stebėjimo kamera galėjo užfiksuoti nusikalstamą veiką ir/ar ją padarius asmenį.

ŠVIETĖJIŠKOS NUSIKALTIMŲ PREVENCIJOS PRIEMONĖS, NUKREIPTOS Į BENDRUOMENĘ

- 2020 m. įgyvendinant nusikaltimų prevenciją, Lietuvoje buvo taikoma daugiau kaip 50 skirtingo pobūdžio prevencinių priemonių, nukreiptų į švietėjišką veiklą, problemiškausias teritorijas bei jautriausias visuomenes grupes.
- Organizuoti susitikimai bendruomenėse dėl smurto artimoje aplinkoje netoleravimo skatinimo, kurių metu pasiekta daugiau, kaip 35 000 gyventojų.
- Įgyvendintos eismo saugumo ir su juo susijusios kitos prevencinės priemonės, kurių metu pasiekta daugiau, nei 80 000 gyventojų.
- Organizuota švietėjiška veikla siekiant informuoti kaip apsisaugoti nuo nusikaltimų elektroninėje erdvėje, kurių metu pasiekta daugiau, nei 45 000 gyventojų.
- Vykdyti susitikimai su senjorais dėl sukčiavimo, smurto artimoje aplinkoje, kišenvagysčių, pasiekta 30 000 senjorų.
- Vykdyta švietėjiška veikla vaikų vasaros stovyklose, pasiekta 20 000 vaikų.

KAIMIŠKŪJŲ TERITORIJŲ GYVENTOJŲ IR PAGYVENUSIŲ ŽMONIŲ SAUGUMO PRIEMONĖS

- Dėl didesnės rizikos nukentėti nuo nusikalstamų veikų atokesnių gyvenviečių gyventojams, taip pat nukentėti nuo smurto, buvo parengtas Policijos įstaigos veiksmų, stiprinant kaimiškųjų vietovių gyventojų saugumą, planas.
- Policijos įstaigoms pavesta pasirinkti gyventojų aptarnavimo seniūnijose modelį – aktyvų arba budėjimo seniūnijose. Nepaisant karantino iššūkių, nuo plano įsigaliojimo 704 gyventojai buvo aptarnauti pasirinkus aktyvų gyventojų aptarnavimo modelį, 101 – pasirinkus budėjimo modelį.
- Karantino pradžioje prognozuota didesnė grėsmė nuo nusikalstamų veikų nukentėti pagyvenusiems žmonėms, ypač gyvenantiems atokesnėse gyvenvietėse, plėšimų ir vagysčių nedidelėse kaimiškose parduotuvėse rizika, rizika nukentėti dėl įvairių nusikalstamų veikų, todėl buvo vykdomos prevencinės priemonės, kurių metu ne tik suaktyvinti policijos veiksmai, bet ir informuojama bei šviečiama visuomenė.
- Vykdyta prevencinė priemonė pagyvenusių žmonių saugumui karantino metu užtikrinti.
- Parengta ir socialiniuose tinkluose išplatinta prevencinė informacija „Man ne tas pats, aš saugau savo senjorą“.

NEPILNAMEČIŲ PREVENCIJA

- Siekiant užtikrinti nepertraukiamą nepilnamečių padarytų nusikalstamų veikų bei administracinių nusižengimų stebėseną, aps. VPK buvo įsteigtos specializuotos nepilnamečių teisės pažeidimų analitiko pareigybės.
- Analitikai nuolat sistemina ir renka informaciją apie nepilnamečių susibūrimo vietas, nepilnamečių grupių daromus teisės pažeidimus, rengia periodinius nepilnamečių daromų teisės pažeidimų dinamikos ir policijos įstaigos padalinių įgyvendinamos prevencijos veiksmingumo vertinimus.
- Policijos įstaigų ir komisariatų struktūrinių padalinių vadovai nurodytos informacijos pagrindu įgyvendina arba planuoja naujas prevencines priemones
- Mokymo įstaigų dėl karantino nelankantys paaugliai patiria didesnę grėsmę nukentėti nuo nusikalstamų veikų elektroninėje erdvėje, todėl didelis dėmesys buvo skirtas nusikaltimų elektroninėje erdvėje, prevencijai.
- Parengti informaciniai lankstinukai, išplatinti socialiniuose tinkluose.

AR ŽINOTE, KUO UŽSIIMA JŪSŲ VAIKAI KARANTINO METU?

Iš nuobodulio ir neturėjimo ką veikti nekeltas laiko leidimas prie kompiuterio juos gali traukti į rizikingą veiklą

Papildomas uždėtis iš namų?

RIZIKA. Turimu vaiko profiliu pasinaudoja asmenys vykdydami sukčiavimus, tačiau paskyros sukūrimo IP adresas atveda pas jus

Internetinės sąskaitos „įdarbinimas“?

RIZIKA. Vaiko internetinio banko sąskaita gali tapti „nešvarių“ pinigų išgryninimo stotele

Dalyvavimas uždary grupių pokalbiuose?

RIZIKA. Nepažįstamieji draugai pradeda siuninti grasinančias žinutes, komentuoja šlaunelėms turinį pro Jūsų vaiko įrašais

Internetinės pažintys?

RIZIKA. Vaikas susidraugauja su nepažįstamu asmeniu internetinėje erdvėje, kuris prašo padaryti paslaugą ar atsisiųsti erotinę nuotrauką

Prekių įsigijimas iš skelbimų?

RIZIKA. Vaikas sumoka pinigus, bet niekada taip ir nesulaukia naujo PS4 ar XBOX žaidimo

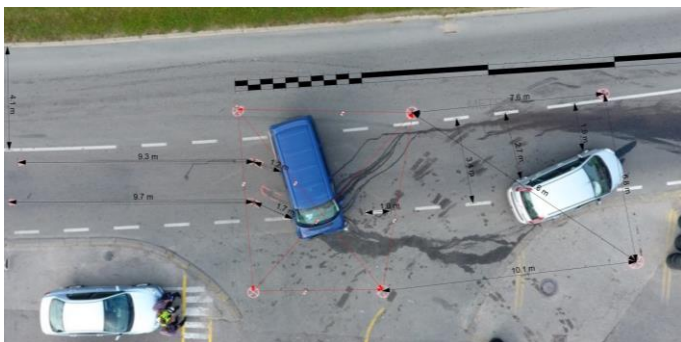
KARANTINAS – GALIMYBĖ DAUGIAU LAIKO PRALEISTI SU SAVO VAIKAIS IR PASIKALBĖTI APIE JŲ POMĖGIUS BEI TUO PAČIU JUOS APSAUGOTI

LIETUVOS POLICIJA

INOVACIJOS IR TECHNOLOGIJOS

2019 m. policija vykdė pilotinį projektą, kurio metu buvo išbandyta atlikti eismo įvykių, nusikaltimų ir nelaimingų atsitikimų vietų apžiūras naudojant dronus. Buvo išbandyti vizualizacijos (fotogrametrijos) ir 3D modeliavimo metodai.

- Rezultatai:
 - ✓ vidutiniškai 5 kartus trumpesnė įvykio vietos apžiūra;
 - ✓ greitesnė įvykio vietos apžiūra sąlygoja greitesnį įvykio vietos atlaisvinimą (sutvarkymą);
 - ✓ galimybė apžiūrėti vietas, kur įprastu būdu patekti būtų sudėtinga (pvz., pastatų stogai, šlaitai ir pan.);
 - ✓ esant poreikiui ir tinkamoms oro sąlygoms, droną sėkmingai galima naudoti ir nakties metu;
 - ✓ 3D modelio pagalba bet kuriuo tyrimo metu galima turėti išsamų įvykio vietos vaizdą su visais matmenimis.

2020 m. įsigyti 5 dronai. 40 pareigūnų apmokyti valdyti dronus (suteiktos drono piloto licencijos). Parengtas Bepiločio orlaivio naudojimo apžiūrint įvykio vietą tvarkos aprašo projektas.

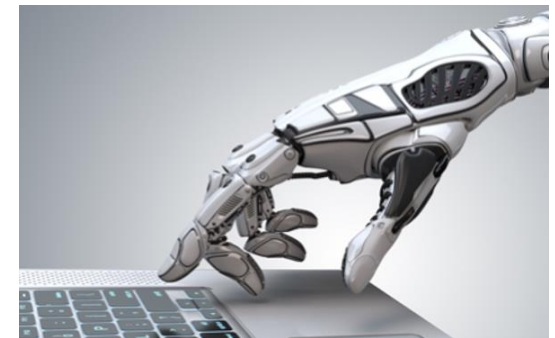

INOVACIJOS IR TECHNOLOGIJOS

- 2020 m. Lietuvos policija savo veikloje pradėjo naudoti tris 3D skenerius (Leica RTC360 ir RieGL-VZ400).
- 2020 m. buvo sprendžiami darbo organizavimo klausimai, darbuotojai apmokomi dirbti su skeneriais.
- Planuojama skenerius naudoti eismo įvykių, kurių metu žuvo arba buvo sužaloti žmonės, vietose, taip pat labai sunkių nusikaltimų įvykių vietose.

- 3D aplikacijos sudaro plačias galimybes modeliuoti ir atvaizduoti šūvių ir kraujo piešinio elementų (lašų, tiškų) skriejimo trajektorijas, paskaičiuoti ir pavaizduoti jų kampus, išryškinti, pažymėti ir išmatuoti transporto priemonių stabdymo žymes, iliustruoti transporto priemonės akląsias zonas, vaizdžiai parodyti įvykio metu buvusį įtariamojo ar liudytojo matymo lauką erdvėje, atlikti kitokius matavimus ir modeliavimus.

- Siekiant taupyti žmogiškuosius išteklius plečiant informacinių įrankių panaudojimas ir pasikartojantiems darbams atlikti diegiami robotizuoti procesai

2021 METŲ POLICIJOS VEIKLOS PRIORITETAIR PRIORITETINĖS SRITYS

Šiuo metu rengiamame Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2021–2023 metų strateginiame veiklos plane numatyti panašūs policijos veiklos prioritetai kaip ir 2020 m.

- 2021 m. policija savo veiklą orientuos į:
 - ✓ Gyventojų saugumo jų gyvenamojoje aplinkoje didinimą;
 - ✓ Policijos veiklos veiksmingumo ir efektyvumo didinimą;
 - ✓ Policijos darbuotojų motyvacijos ir gebėjimų stiprinimą.

KURKIME EFEKTYVIĄ IR MODERNIĄ POLICIJĄ KARTU

LIETUVOS POLICIJA